

Lakialoite LA 8/2016 vp

Jari Myllykoski vas

Lakialoite laiksi alkoholilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan, että alkoholilain 14 §:ää muutettaisiin siten, että käymisteitse valmistetun enintään 9,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän alkoholijuoman vähittäismyyntiä saisi alkoholiyhtiön lisäksi harjoittaa lupaviranomaisen myöntämällä vähittäismyyntiluvalla alkoholi- ja alkoholijuomaverosta (1471/1994) annetun lain 9 §:ssä tarkoitettu yritys itse valmistamiensa tuotteiden osalta.

PERUSTELUT

Olut on perinteinen ja täysin kotimainen tuote. Koko ketju mallasohrapelloilta kuluttajille työllistää noin 30 000 henkeä. Oluiden tarjonta on Suomessa rikastunut viimeisten vuosikymmenten aikana pitkälti pienpanimoiden ansiosta, joiden toiminnan EU-jäsenyys mahdollisti. Pienpanimoita on Suomessa noin 60. Niiden koko vaihtelee yhden henkilön mikroyrityksistä kymmeniä työntekijöitä työllistäviin pienyrityksiin. Pienpanimoiden tuotteet ovat suuria panimoja erikois- tunteempia, ja ne vetoavat uudenlaisesta olutkulttuurista kiinnostuneihin kuluttajiin.

Pienpanimoiden mahdollisuus tuotteidensa ulosmyyntiin on rajattu lainsäädännöllä erittäin tiukaksi. Alkoholilain 14 §:n 2 momentissa säädetään käymisteitse valmistetun enintään 13 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän alkoholijuoman vähittäismyynnistä sosiaali- ja terveysministeriön määräämin ehdoin. Sosiaali- ja terveysministeriö on vuonna 1995 linjannut, että kyseisten alkoholijuomien vähittäismyynti muualla kuin alkoholiyhtiössä on mahdollista tilaviinien ja sahdin osalta, mutta ei oluen.

Pienpanimoiden tuotanto on työvoimavaltaisempaa kuin suurten panimoiden. Pienpanimoiden osuus Suomen olutmarkkinoista on 3,4 %, mutta osuus alan työntekijöistä 10 %. Näin ollen parantamalla pienpanimoiden toimintaedellytyksiä sallimalla ulosmyynti tuetaan kotimaista työllisyyttä.

Tällä hetkellä pienpanimoiden on mahdollista myydä alle 4,7 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältäviä tuotteita perustamalla panimon yhteyteen elintarvikekioski, joka täyttää aluehallintoviraston kaikki elintarvikekioskille asettamat vaatimukset. Kioskissa tulee olla valikoimissa määrätty määrä elintarvikkeita, kattavasti eri tuoteryhmistä, eikä alkoholin myynti saa olla määräävässä osuudessa kokonaismyynnistä. Järjestely on kankea, eikä lupia kioskeille aina myönnetä,

Lakialoite LA 8/2016 vp

mikäli samalla alueella katsotaan jo olevan riittävä määrä elintarvikekioskeja. Alkon kautta ta-
pahtuvaan jälleenmyyntiin taas useiden pienpanimoiden tuotantovolyymi ei riitä.

4,7 tilavuusprosentin raja tuotteen alkoholipitoisuudelle on myös liian alhainen ajatellen eri-
koisoluiden ominaisuuksia. Esimerkiksi stout-tyyppisten oluiden alkoholipitoisuus on yleensä
7—8 tilavuusprosenttia. Pienpanimoiden yhteydessä ulosmyytävien tuotteiden alkoholipitoisuu-
den rajaaminen 4,7 tilavuusprosenttiin rajoittaa tuotteiden laatua.

Pienpanimoiden ulosmyyntioikeuden salliminen vähentäisi turhaa byrokratiaa, eikä muutoksella
olisi sosiaalisesti tai kansanterveydellisesti negatiivisia vaikutuksia. Erikoisoluiden harrastus on
verrannollista viiniharrastukseen, ja siksi pienpanimoiden tuotteet eivät johda alkoholin ongel-
makäyttöön.

Maailmalta on esimerkkejä, joissa pienistä panimoista on laadukkaiden tuotteiden kautta tullut
lyhyessä ajassa jopa globaaleja tuotemerkkejä. Tällainen kehitys mahdollistaa menestyksekkään
kasvuyritystoiminnan, joka parantaa maamme vaihtotasetta ja voi moninkertaistaa pienpanimo-
toiminnassa työllistyvien määrän.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

alkoholilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan alkoholilain (1143/1994) 14 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 764/2002,
seuraavasti:

14 §

Vähittäismyyntilupa

Käymisteitse valmistetun enintään 9,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävän alkoholi-
juoman vähittäismyyntiä saa alkoholiyhtiön lisäksi harjoittaa se, jolle lupaviranomainen on
myöntänyt tätä koskevan vähittäismyyntiluvan, sekä lupaviranomaisen luvalla alkoholi- ja alko-
holijuomaverosta annetun lain (1471/1994) 9 §:ssä tarkoitettu yritys itse valmistamiensa tuotteiden osalta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

Lakialoite LA 8/2016 vp

Helsingissä 23.2.2016

Jari Myllykoski vas